

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. DGHBWE
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact
Postbus 30155
9700 LG Groningen

Uw brief van
24-03-2022

Onze referentie

Informatie bij
Accountmanager

Uitvoeringsadviseur

Bijlagen

Datum 21 april 2022
Betreft uitvoeringstoets op de Regeling studiesucces mbo

Geachte [REDACTED],

Aanleiding voor de brief

Op 24 maart 2022 heeft u DUO gevraagd een toets op de uitvoerbaarheid te doen met betrekking tot de ministeriele regeling studiesucces mbo (verder: de regeling). De regeling is de uitwerking van hoofdstuk 4a dat op grond van het wijzigingsbesluit houdende maatstaven voor studiesucces in het Uitvoeringsbesluit WEB (UWEB) wordt ingevoegd. Een ander is het gevolg van de motie Bisschops c.s. en zal naar verwachting per 1 augustus 2022 in werking treden.

De wijziging van de UWEB en de grondslag daarvoor in het nieuwe artikel 6.1.4b in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) zijn al eerder voor toetsing aan DUO voorgelegd. Op 17 maart 2022 heb ik de uitkomsten van die toetsing in mijn brief HD 021.185 aan u gezonden.

De toets op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid is uitgevoerd op de versie van de regeling die bij die brief van 24 maart was gevoegd. De concept-regeling is in een periodiek overleg op ambtelijk niveau tussen medewerkers van OCW, de Inspectie voor het onderwijs en DUO, uitvoerig besproken en bijgesteld. De laatste uit dat overleg voortvloeiende wijzigingen op het concept hebben plaatsgevonden nadat ik het verzoek om de uitvoeringstoets ontving. Echter, ook deze zijn nog bij de toetsing betrokken. Deze uiteindelijke conceptversie is als bijlage 2 bij deze brief opgenomen. De door DUO laatstelijk aangeleverde reactie op de conceptregeling is naar tevredenheid verwerkt en niet meer bij deze toets gevoegd.

Conclusie

DUO acht de regeling uitvoerbaar. De regeling bevat de omschrijving en normering van de indicatoren voor studiesucces bij bekostigde mbo opleidingen op niveau 2,3 en 4, te weten jaarresultaat, diplomaresultaat en startersresultaat.

De regeling heeft, net als de wijziging van de WEB en de UWEB, geen directe impact op de processen bij DUO. In mijn eerdergenoemde brief van 17 maart 2022 is beschreven dat er een risico is in verband met de bezwaar- en beroepsgevoeligheid. Die conclusie ten aanzien van de wijziging van de UWEB is ook van toepassing op de nu voorliggende regeling.

Inhoud

Het amendement Bisschop c.s. introduceert de term "zeer zwak" in het mbo. Met het wetsvoorstel wordt voor het bekostigd mbo (niveau 2, 3 en 4) in de WEB een nieuw artikel 6.1.4b opgenomen. Dit artikel bevat de bepaling over wanneer de term "zeer zwak" van toepassing is op bekostigde beroepsopleidingen. In het artikel is opgenomen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop het studiesucces, een van de indicatoren, wordt gemeten en beoordeeld. De nu voorliggende regeling is de uitwerking van artikel 4.a.3. van de gewijzigde UWEB en daarmee de finale stap in het stellen van die regels. De gewijzigde WEB, UWEB en de voorliggende ministeriele regeling moeten daartoe tegelijkertijd per 1 augustus aanstaande van kracht worden.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Accountantsdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht wordt deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de IvHO en de ADR. De reactie van de IvHO is in twee delen ingekomen en als bijlage 1 bij de brief gevoegd. Van de ADR is geen reactie ontvangen.

Consequenties voor DUO

Anders dan de al in mijn brief van 17 maart genoemde consequenties met betrekking tot de hogere bezwaar- en beroepsgevoeligheid is er voor DUO geen impact op de processen en producten geconstateerd.

Kosten

Voor de aan de uitvoering van deze regeling verbonden kosten verwijs ik eveneens naar het in mijn brief van 17 maart gestelde. De daar opgenomen kostenraming is inclusief het effect van de regeling.

Opdracht

Ik verzoek u binnen acht weken na ontvangstdatum op deze toets te reageren en mij opdracht te verstrekken voor de uitvoering. Wellicht is het mogelijk om uw reactie te combineren met de reactie op mijn brief met betrekking tot de wijziging van de UWEB in dit verband. Wanneer de opdracht wordt verleend na het verstrijken van deze periode, moet u er rekening mee houden dat een actualisatie nodig kan zijn betreffende haalbaarheid, maakbaarheid en de uren.

Met vriendelijke groet,

De directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs

Uitvoeringstoets OCW en de daarbij behorende regeling over de uitwerking van de maatstaven voor studiesucces voor het bekostigd MBO, niveau 2, 3 en 4.

Datum toetsaanvraag	: 24-03-2022
Intern verspreid	: 28-03-2022
Voorlopig inventarisatie	: 07-04-2022
Deadline	: 13-04-2022
Procedure verkorte uitvoeringstoets van toepassing	: Nee
Datum reactie Inspectie van het Onderwijs	: 12-04-2022

Opmerkingen die alleen intern (c.q. voor het interne proces) relevant zijn (worden voor verzending aan DUO/ministerie verwijderd).

Ten aanzien van nalevingsaspecten (z.o.z. voor aandachtspunten)

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten specifiek m.b.t. capaciteit

Ten aanzien van rechtmatigheidsaspecten

- Art. 3 lid 3: in lid 2 staat reeds een definitie van nieuw ingeschreven student. Nu lijkt er een dubbele definitie, dat kan tot verwarring leiden.
- In de tekst van de regeling wordt meestal gesproken over 'beroepsopleiding mbo-2-3-4'. Het is, gezien art. 7.2.2 lid 3 WEB, zuiverder om – net als in de nota van toelichting veelal wordt gedaan – te spreken over 'beroepsopleiding op niveau 2, 3, of 4'. Ook wordt het dan duidelijker dat het 'of' en niet 'en' is.
- Nota van toelichting, Financiële gevolgen, tweede zin: eventuele bezwaar- en beroepszaken zullen reeds kunnen volgen uit de vaststelling van de inspectierapporten met het oordeel zeer zwak, gezien art. 20 lid 6 WOT. Dus al voorafgaand aan de openbaarmaking waarvoor artikel 21 WOT een Voorlopige Voorziening aanwijst.
- Nota van toelichting (Verhouding tot hoger recht):
Laatste alinea p. 3: Er wordt alleen gesproken van opschorting van rechten op bekostiging en van uitreiken van officiële getuigschriften, daar moet aan worden toegevoegd dat de rechten als bedoeld in artikel 1.3.1 worden ontnomen, namelijk m.b.t. lid 1 het (mogen) verzorgen van de opleiding.

Eventueel overig commentaar

- Artikel 8 lid 3. Er staat: "3. Er is sprake van een maatwerksituatie wanneer één indicator voldoende is en één indicator onvoldoende, en één indicator geen betrouwbaar beeld geeft van de opleidingswerkelijkheid." De komma na onvoldoende moet weg.
- Artikel 9 – komma toevoegen in laatste regel: 'van de wet, na een'.
- Nota van toelichting, Verhouding tot hoger recht, tweede alinea, laatste zin: er staat 1x '...bekostigde opleidingen...'; logisch is om daar – net als verderop in de zin – ook 'bekostigde beroepsopleidingen' van maken.
- Nota van toelichting, Financiële gevolgen, laatste zin: ROD is nog niet eerder gedefinieerd. Onder Nota van Toelichting artikel 7 staat register onderwijsdeelnemers voluit geschreven.
- Nota van toelichting, Inwerkingtreding en overgangsrecht, tweede zin: evt. toevoegen 'het onderzoekskader dat al, op voordracht van de inspectie, is vastgesteld door de Minister'.

- Nota van toelichting, Artikelsgewijze toelichting, artikel 2, eerste alinea, laatste zin: er wordt gesproken over 'zes tijdvakperiodes', terwijl in het artikel zelf wordt gesproken over 'het jaartijdvak of in de vijf jaar daaraan voorafgaand'. Tijdvakperiodes lijkt een nieuwe term.
- Nota van toelichting, Artikelsgewijze toelichting, artikel 7: het wordt niet duidelijk dat het hier uitsluiten gaat om bekostigde opleidingen.
- Nota van toelichting, Artikelsgewijze toelichting, artikel 8, derde alinea: er worden voorbeelden genoemd van andere bestuurlijke maatregelen. Het is zinvol om hier ook de mogelijkheid van een bekostigingssanctie te noemen.
- Nota van toelichting, Artikelsgewijze toelichting, artikel 9: er staat 'Web' in plaats van 'WEB'
- Nota van toelichting, Artikelsgewijze toelichting, artikel 9: de hersteltermijn van één jaar is meestal te kort om mogelijke verbetering af te lezen in het driejaarscijfer. In de tekst staat 'altijd'.
- Artikelsgewijze toelichting (Artikel 8): er staat: "Ook opleidingen die zijn veranderd tijdens een studentcohort of opleidingen waarbij alleen het begin wordt aangeboden op de instelling en de afronding op een andere instelling plaatsvindt, is meer informatie nodig om een oordeel te geven over de kwaliteit van het onderwijs." Tussen Ook en opleidingen ontbreekt het woord 'voor'.

Aanvulling:

Uitvoeringstoets OCW en de daarbij behorende regeling over de uitwerking van de maatstaven voor studiesucces voor het bekostigd MBO, niveau 2, 3 en 4.

Datum toetsaanvraag	: 24-03-2022
Intern verspreid	: 28-03-2022
Voorlopig inventarisatie	: 07-04-2022
Deadline	: 13-04-2022
Procedure verkorte uitvoeringstoets van toepassing	: Nee
Datum reactie Inspectie van het Onderwijs	: 13-04-2022

Ten aanzien van nalevingsaspecten

•...

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten

•...

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten specifiek m.b.t. capaciteit

•...

Ten aanzien van rechtmatigheidsaspecten

- In artikel 4 tot en met 6 zijn de percentages die de grens vormen voor een voldoende oordeel opgenomen. In de toelichting wordt alleen een algemeen uitgangspunt opgenomen en aangegeven dat dit de grenzen zijn die de inspectie nu ook al gebruikt. Er ontbreekt een inhoudelijke toelichting en onderbouwing van de hoogte van deze grenzen.
- In de toelichting op artikel 7 aan het einde van de middelste paragraaf staat dat een student of extraneus voor meerdere beroepsopleidingen of bij meerdere instellingen ingeschreven kan zijn. Het is onduidelijk hoe deze zin zich verhoudt tot hetgeen in artikel 1, 2 en 3 respectievelijk lid 4, lid 3 en lid 4 staat m.b.t. maximaal een keer meetellen. Dit lijkt niet op elkaar aan te sluiten of roept op zijn minst vragen op, terwijl de toelichting een verduidelijking zou moeten zijn.

Eventueel overig commentaar

• ...

Bijlage 2. Conceptversie (d.d. 13-4-2022) van de regeling.

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van [...], nr. MBO/30739616, houdende uitwerking maatstaven voor studiesucces in het mbo

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 4a.3. van het Uitvoeringsbesluit WEB;

Besluit:

Artikel 1. Berekening jaarresultaat

1. Het jaarresultaat, bedoeld in artikel 4a.2, eerste lid, onder a van het Uitvoeringsbesluit WEB, wordt als volgt berekend:
(aantal gediplomeerden in het jaartijdvak / (aantal gediplomeerden in het jaartijdvak + aantal ongediplomeerde instellingsverlaters)) x 100%.
2. Voor de berekening van het jaarresultaat telt als gediplomeerde mee een student of extraneus die in het jaartijdvak ingeschreven was bij een beroepsopleiding mbo-2-3-4.
3. Een ongediplomeerde instellingsverlater is een instellingsverlater die geen diploma van een beroepsopleiding mbo-niveau 2-3-4 heeft behaald in het jaartijdvak bij de instelling. 4. Iedere student wordt maximaal één maal per instelling per jaartijdvak meegeteld voor de berekening van het jaarresultaat.

Artikel 2. Berekening diplomaresultaat

1. Het diplomaresultaat, bedoeld in artikel 4a.2, eerste lid, onder b van het Uitvoeringsbesluit WEB, wordt als volgt berekend:
(aantal gediplomeerde instellingsverlaters / aantal instellingsverlaters) x 100%.
2. Het diploma voor een beroepsopleiding mbo-2-3-4 moet in het jaartijdvak of in de vijf jaar daaraan voorafgaand behaald zijn bij de instelling.
3. Iedere student wordt maximaal één maal per instelling meegeteld voor de berekening van het diplomaresultaat.

Artikel 3. Berekening startersresultaat

1. Het startersresultaat, bedoeld in artikel 4a.2, eerste lid, onder c van het Uitvoeringsbesluit WEB, wordt als volgt berekend:
((aantal gediplomeerde instellingsverlaters van de nieuw ingeschreven studenten + aantal in de instelling gebleven nieuw ingeschreven studenten) / aantal nieuw ingeschreven studenten) x 100%.
2. Als nieuw ingeschreven student wordt beschouwd een student of extraneus die op 1 oktober is ingeschreven bij de beroepsopleiding bij de instelling en op de voorgaande zes peildata van 1 oktober niet ingeschreven was bij de instelling.
3. Als in de instelling gebleven nieuw ingeschreven student wordt beschouwd een nieuw ingeschreven student die een inschrijving heeft op mbo-2-3-4 op 1 oktober van het daarop volgende jaar bij de instelling.
4. Iedere student of extraneus wordt maximaal één maal per instelling meegeteld voor de berekening van het startersresultaat.

Artikel 4. Studiesucces bekostigd mbo niveau 2

1. De indicatoren van een basisberoepsopleiding zijn voldoende wanneer het percentage van het driejaarscijfer van:
  - a. het jaarresultaat 67% of hoger is;
  - b. het diplomaresultaat 61% of hoger is;
  - c. het startersresultaat 79% of hoger is.

Artikel 5. Studiesucces bekostigd mbo niveau 3

1. De indicatoren van een vakopleiding zijn voldoende wanneer het percentage van het driejaarscijfer van:
  - a. het jaarresultaat 68% of hoger is;

- b. het diplomaresultaat 70% of hoger is;
- c. het startersresultaat 82% of hoger is.

Artikel 6. Studiesucces bekostigd mbo niveau 4

1. De indicatoren van een middenkader- of specialistenopleiding zijn voldoende wanneer het percentage van het driejaarscijfer:
  - a. het jaarresultaat 68% of hoger is;
  - b. het diplomaresultaat 70% of hoger is;
  - c. het startersresultaat 82% of hoger is.

Artikel 7. Beoordeling studiesucces

1. De inspectie gebruikt de gegevens uit het register onderwijsdeelnemers voor de berekening van het studiesucces.
2. De beoordeling van het studiesucces gebeurt met een driejaarscijfer waarbij de aantallen uit de formules van de artikelen 1, eerste lid, 2, eerste lid, en 3, eerste lid, van de afgelopen drie jaartijdvakken worden samengenomen voor de berekening van de indicator.
3. Er is sprake van voldoende studiesucces voor een beroepsopleiding wanneer twee of meer indicatoren voldoende zijn.
4. Er is sprake van onvoldoende studiesucces voor een beroepsopleiding wanneer twee of meer indicatoren onvoldoende zijn.

Artikel 8. Maatwerksituaties beoordeling studiesucces

1. Deze regeling is niet van toepassing op beroepsopleidingen mbo-2-3-4 waarbij sprake is van een maatwerksituatie.
2. Er is in ieder geval sprake van een maatwerksituatie wanneer er naar het oordeel van de inspectie onvoldoende gegevens zijn om een betrouwbaar beeld van de opleidingswerkelijkheid te krijgen om een oordeel over het studiesucces te kunnen geven.
3. Er is sprake van een maatwerksituatie wanneer één indicator voldoende is en één indicator onvoldoende en één indicator geen betrouwbaar beeld geeft van de opleidingswerkelijkheid. Er is tevens sprake van een maatwerksituatie wanneer twee of meer indicatoren geen betrouwbaar beeld geven van de opleidingswerkelijkheid.

Artikel 9. Studiesucces na waarschuwing

De inspectie kan afwijken van het gebruik van het driejaarscijfer bij het beoordelen van studiesucces tijdens een nader onderzoek, als bedoeld in artikel 6.1.5, eerste lid, onder b, van de wet, na een eerder gegeven opdracht tot herstel van onvoldoende studiesucces.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 augustus 2022.

Artikel 11. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling studiesucces mbo

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Robbert Dijkgraaf

Nota van toelichting

Inleiding

Kwalitatief goed onderwijs is voor iedere student en de samenleving als geheel van groot belang. De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) houdt toezicht op deze kwaliteit. Dit doet de inspectie onder meer door het geven van oordelen en waarderingen over opleidingen. Om het laagste oordeel, zeer zwak, goed te borgen is het door het amendement Bisschop verankerd in de Wet educatie en beroepsonderwijs (hierna: WEB). Om dit oordeel te krijgen, dient een opleiding zowel onvoldoende te scoren op studiesucces alsook op minimaal één andere wettelijke kwaliteitseis.

De definitie van studiesucces is vastgelegd per Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB) die de uitvoering van hoofdstuk 4A Uitvoeringsbesluit WEB (hierna: UWEB) mogelijk maakt. Deze regeling bevat een verdere uitwerking van de in deze AMvB vastgestelde definitie, inclusief een omschrijving en normering van de indicatoren voor studiesucces. De inspectie onderzoekt elke vier jaar of de indicatoren en de normering aanpassing behoeft. Wanneer dit het geval is, is mogelijk ook een aanpassing van de ministeriële regeling nodig. Het voordeel van de uitwerking van de indicatoren vastleggen per regeling is dat deze eenvoudiger gewijzigd kan worden dan de AMvB.

Hoofdpijnen van deze regeling

Deze regeling bevat de omschrijving en normering van de indicatoren voor studiesucces bij bekostigde mbo opleidingen op niveau 2,3 en 4: jaarresultaat, diplomaresultaat en startersresultaat.

Verhouding tot nationale wet- en regelgeving

Artikel 23, eerste lid, van de Grondwet bepaalt dat het onderwijs de aanhoudende zorg van de regering behoeft. Ingevolge het vijfde lid van dat artikel kunnen er deugdelijkheidseisen aan het onderwijs worden gesteld. Een van deze eisen is dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is. Zeer zwak onderwijs voldoet daar niet aan.

Grondslag oordeel zeer zwak en studiesucces

De inspectie gebruikte het oordeel zeer zwak reeds in het onderzoekskader als bedoeld in artikel 13 van de Wet op het onderwijstoezicht (hierna: WOT), voordat deze term in de WEB te vinden was. De grondslag voor dit oordeel was tot nu toe "onvoldoende onderwijskwaliteit" in de zin van artikel 6.1.4, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de WEB. Het door het amendement gewijzigde artikel 6.1.4b, eerste lid, onderdeel a, van de WEB zorgt voor een expliciete grondslag voor het oordeel zeer zwak voor bekostigde beroepsopleidingen. Indien een beroepsopleiding onvoldoende studiesucces heeft én niet voldoet aan een ander wettelijk criterium, genoemd in artikel 6.1.4b, eerste lid, van de wet, dan krijgt de opleiding het oordeel zeer zwak.

Artikel 4a.3 van het UWEB bevat de grondslag om bij ministeriële regeling regels te stellen ter uitvoering van hoofdstuk 4A UWEB omtrent studiesucces. De AMvB beschrijft in hoofdpijnen wanneer er sprake is van voldoende studiesucces. Deze regeling bevat een meer uitgebreide omschrijving van de indicatoren voor bekostigde mbo opleidingen op niveau 2,3 en 4, evenals de normering van de indicatoren en het oordeel voldoende of onvoldoende studiesucces. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt om het studiesucces te berekenen en beoordelen.

Awb besluit

Artikel 20, zesde lid, van de WOT regelt dat het vastgestelde inspectierapport waarin de inspectie tot het oordeel komt dat de kwaliteit van de opleiding zeer zwak is een besluit is in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dat betekent dat tegen dit rapport bezwaar en beroep open staat. Aangezien artikel 20 WOT verwijst naar de rapporten met het oordeel zeer zwak op grond van artikel 6.1.4.b van de WEB, en aangezien de AMvB alleen uitwerking geeft aan studiesucces van bekostigde beroepsopleidingen op niveau 2, 3 en 4, ziet deze rechtsbescherming dus alleen op de oordelen zeer zwak bij bekostigde beroepsopleidingen van niveau 2, 3, of 4.

Waarschuwing en herstel

Indien een beroepsopleiding onvoldoende studiesucces heeft én niet voldoet aan een ander wettelijk criterium, genoemd in artikel 6.1.4b, eerste lid, van de wet, dan krijgt de opleiding het oordeel zeer zwak. Het bevoegd gezag kan dan vervolgens een officiële waarschuwing krijgen, waarbij het een jaar de tijd krijgt tot het herstellen van de gesignaleerde tekorten.

Ontneming van rechten

Indien de inspectie bij een vervolgonderzoek vaststelt dat na de herstelperiode de gesignaleerde tekortkomingen niet zijn opgelost, kan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op grond van artikel 6.1.4, eerste lid, onderdeel a, van de WEB de rechten als bedoeld in artikel 1.3.1. van de WEB gedurende twee jaren ontnemen. Artikel 1.3.1., eerste lid, van de WEB ziet op het verzorgen van de opleidingen beroepsonderwijs. Artikel 6.1.4., tweede lid, geeft aan dat de beschikking van de Minister inhoudt dat de aanspraak op bekostiging vervalt en dat aan de examens of onderdelen daarvan geen diploma meer is verbonden. In het Centraal register wordt geregistreerd dat de rechten genoemd in artikel 1.3.1, van de WEB van de instelling met betrekking tot die opleiding zijn ontnomen.

Deze ontneming van rechten is een discretionaire bevoegdheid voor de minister van OCW. Dat wil zeggen dat de minister na een belangenafweging kan besluiten af te zien van diens bevoegdheid of deze slechts gedeeltelijk kan inzetten.

Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

Deze regeling maakt duidelijk wanneer een opleiding voldoende studiesucces kent. Indien studiesucces onvoldoende is en evenmin aan een ander wettelijk criterium als bedoeld in artikel 6.1.4b, eerste lid, onderdelen a, b of c, is voldaan, krijgt die opleiding het oordeel zeer zwak.

Gevolgen voor mbo instellingen

Mbo-instellingen kunnen op basis van de wet per 1 augustus 2022 bezwaar en beroep instellen tegen het vastgestelde inspectierapport wanneer het oordeel is dat de kwaliteit van de bekostigde beroepsopleiding niveau 2-3-4 zeer zwak is.

De regel- en administratieve druk voor mbo-instellingen wordt niet vergroot, omdat de berekening van het studiesucces wordt gebaseerd op reeds bestaande gegevens. De regeling is zo opgesteld dat de huidige werkwijze van de inspectie (zoals beschreven in het onderzoekskader mbo 2021) op het gebied van het bepalen en normeren van studiesucces en daarmee ook het oordeel zeer zwak hetzelfde blijft.

Gevolgen voor studenten

Het meten en beoordelen van studiesucces heeft geen directe gevolgen voor studenten. Indirect wel, omdat een onvoldoende studiesucces de opmaat kan zijn naar een besluit zeer zwak en uiteindelijk de eventuele ontneming van rechten voor de opleiding.

Uitvoering

[Dit wordt verder ingevuld n.a.v. de uitvoeringstoets]

Regeldruk

[Dit wordt ingevuld naar aanleiding van de regeldruk toets]

Zoals aangegeven wordt gebruikt gemaakt van bestaande registers en gegevens. Hierdoor wordt de administratieve last voor mbo-instellingen niet gewijzigd, omdat deze gegevens reeds moeten worden aangeleverd. Daarom is de verwachting dat de regeldruk voor mbo-instellingen en studenten niet toe- of afneemt.

Financiële gevolgen

Deze regeling heeft geen directe financiële gevolgen voor de Rijksoverheid of medeoverheden. De eventuele gevolgen voor bezwaar- en beroepszaken naar aanleiding van de vaststelling van de inspectierapporten met het oordeel zeer zwak worden op dit moment met DUO geïnventariseerd.

Ook voor mbo-instellingen en studenten worden geen financiële gevolgen voorzien. De reden hiervoor is dat er geen kosten gemaakt hoeven te worden om aan de benodigde gegevens te komen voor het berekenen van het studiesucces. Er kan namelijk gebruik gemaakt worden van

reeds bestaande cijfers, die al in het register onderwijsdeelnemers (hierna: ROD) zijn vastgelegd.

Advies en consultatie

Deze regeling is voor de start van de internetconsultatie besproken met de inspectie, DUO en de MBO Raad.

[Een eerdere versie van deze regeling is opengesteld voor commentaar tijdens een openbare internetconsultatie in de periode van ... tot en met .... Deze regeling is als gevolg daarvan op de volgende punten gewijzigd: PM]

Inwerkingtreding en overgangsrecht

Deze regeling treedt in werking op 1 augustus 2022. Er is geen overgangsrecht, omdat de indicatoren voor studiesucces mbo 2-3-4 niet wijzigen ten opzichte van het onderzoekskader dat al, op voordracht van de inspectie, is vastgesteld door de Minister.. Hierdoor kan de inspectie de berekende indicatoren voor studiesucces voor bekostigd mbo niveaus 2, 3 of 4, van een jaartijdvak vóór inwerkingtreding van deze regeling gebruiken voor een oordeel omtrent het studiesucces van de betreffende beroepsopleiding. Daarmee is er ook geen beletsel om voor een oordeel omtrent studiesucces eventueel een gemiddelde over meerdere jaren te gebruiken met gebruikmaking van gegevens van voor inwerkingtreding van deze regeling.

Artikelsgewijze toelichting

Met het Besluit van ... tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit WEB, houdende maatstaven voor studiesucces in het mbo (Stb. 2022, XXX) zijn in artikel 4a.1. van het UWEB begripsbepalingen opgenomen voor studiesucces. Die begripsbepalingen gelden voor hoofdstuk 4a van het UWEB, en de daarop rustende bepalingen. De begripsbepalingen worden om die reden niet herhaald in deze ministeriële regeling, maar zijn wel zeer relevant voor de leesbaarheid en begrijpelijkheid van de artikelen in deze regeling.

Artikel 1. Berekening jaarresultaat

Bij deze indicator ligt het accent op de opbrengst van een beroepsopleiding binnen één jaar.. Bij het jaarresultaat dragen personen die een diploma behalen en de instelling niet verlaten, positief bij aan het rendement.

In het tweede lid en het derde lid wordt een verschil geduid voor wat betreft het moment van inschrijving van een student. Een student die in dat jaar een diploma haalt voor een mbo opleiding niveau 2, 3 of 4, telt mee als gediplomeerde voor het jaarresultaat, als hij op enig moment in het jaartijdvak ingeschreven was bij de beroepsopleiding. Een student die op 1 oktober nog niet was ingeschreven, maar op 2 oktober wel, telt dus ook mee als gediplomeerde wanneer hij in dat jaartijdvak een diploma heeft behaald.

Uit de definitie van instellingsverlater uit artikel 4a.1. van het UWEB blijkt dat een student of extraneus alleen een instellingsverlater is, als de student op 1 oktober was ingeschreven. Wordt een student op 2 oktober ingeschreven bij de beroepsopleiding en verlaat de student daarna de instelling zonder diploma, dan telt deze niet mee voor de berekening van het jaarresultaat.

Een student die ingeschreven blijft bij de instelling, maar in het jaartijdvak (nog) geen diploma heeft behaald, blijft bij deze indicator buiten beschouwing.

Het vierde lid regelt de situatie waarin een student tegelijkertijd of volgtijdelijk ingeschreven stond voor meerdere beroepsopleidingen. In dat geval telt de student maximaal eenmaal mee per instelling per jaartijdvak voor het jaarresultaat.

Een voorbeeld van zo'n situatie is een student die het studiejaar start bij een opleiding in de administratieve sector, maar na de herfstvakantie de overstap maakt naar een beroepsopleiding in de logistieke dienstverlening. Aan het eind van het schooljaar heeft de student een diploma behaald voor de opleiding in de logistieke dienstverlening. De student telt in dit geval mee voor het jaarresultaat van de laatste opleiding, want de student is gediplomeerd en in het jaartijdvak ingeschreven geweest bij de opleiding logistieke dienstverlening. Voor de opleiding in de administratieve sector telt die student niet mee in de berekening van het jaarresultaat.

Artikel 2. Berekening diplomaresultaat

Bij deze indicator gaat het om het aandeel studenten dat tenminste met een behaalde startkwalificatie uit de instelling vertrekt. Omdat het accent ligt op het wel of niet behalen van een startkwalificatie (diploma mbo-2-3-4) per student, worden ook de eerdere diploma's meegerekend. Pragmatisch is ervoor gekozen om het diploma voor een beroepsopleiding mbo-2-3-4 mee te laten tellen dat in het jaartijdvak of in de vijf jaar daaraan voorafgaand is behaald, omdat dit aansluit bij de bewaarregels voor instellingen.

De indicator diplomaresultaat houdt ook rekening met een ouder diploma dat is verkregen op basis van een inschrijving voor een andere opleiding dan de opleiding waarop de student wordt uitgeschreven. Dit is relevant indien de student in dat laatste jaartijdvak van vertrek bij de instelling er niet meer in slaagt een diploma te behalen. Hij telt toch positief mee bij uitschrijving bij de instelling als eerder wel een diploma is behaald voor een andere beroepsopleiding. Het diplomaresultaat kan daarmee mede tot uitdrukking brengen in hoeverre een instelling erin is geslaagd studenten te laten doorstuderen en ten minste een diploma (basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkaderopleiding of specialistenopleiding) te laten behalen, voordat zij de instelling verlaten. Hiertoe wordt het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaartijdvak als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaartijdvak berekend.

Een voorbeeld om de werking van het diplomaresultaat te verduidelijken. Een student behaalt het diploma van de beroepsopleiding niveau 3 in een eerder jaartijdvak en stroomt vervolgens door naar niveau 4 bij dezelfde onderwijsinstelling. Helaas lukt het de student niet het diploma te behalen bij de mbo niveau 4 opleiding. De student telt toch positief mee voor het diplomaresultaat, omdat deze de instelling verlaat met een startkwalificatie, namelijk een mbo diploma niveau 3.

Artikel 3. Berekening startersresultaat

Bij de indicator startersresultaat gaat het om het aantal nieuw ingeschreven studenten dat een jaar later nog studeert bij de instelling of de instelling heeft verlaten met een diploma in het eerste jaar als percentage van alle nieuw ingeschreven studenten. Het accent ligt hier op de mate waarin de opleiding voorkomt dat studenten al binnen het eerste jaar, voortijdig, de instelling verlaten. Een student die van opleiding is veranderd zonder de instelling te verlaten, telt positief mee bij de indicator startersresultaat.

Het bevoegd gezag en de inspectie kunnen met deze indicator veel eerder indicaties krijgen over het studiesucces dan bij de driejaarscijfers over het jaar- of diplomaresultaat waarvoor pas na de gemiddelde opleidingsduur voldoende indicaties zijn te verkrijgen.

Artikel 4 tot en met 6 voldoende studiesucces

Het studiesucces wordt per beroepsopleiding beoordeeld. De norm voor een voldoende voor de indicator, kan per niveau van het mbo verschillen.

Enerzijds dienen de normen een maatschappelijk aanvaardbaar niveau te hebben, anderzijds moeten de normen ook realistisch zijn.

Artikel 7. Beoordeling studiesucces

Voor het beoordelen of een bekostigde beroepsopleiding op niveau 2, 3 of 4 voldoet aan de normen voor studiesucces, worden de indicatoren jaar-, diploma- en startersresultaat over drie jaartijdvakken beoordeeld.

Een driejaarscijfer geeft minder schommelingen. Deze werkwijze sluit aan op de toezichtpraktijk van het onderzoekskader 2021.

Een voorbeeld om de werking van het driejaarscijfer te verduidelijken:

Dit jaar: 5 in teller, 20 in noemer

Vorig jaar: 30 in teller, 40 in noemer

Twee jaar geleden: 40 in teller, 40 in noemer

Driejaarscijfer: $(5 + 30 + 40) / (20 + 40 + 40) = 75/100 = 0,75$.
 $0,75 * 100\% = 75\%$.

Het maakt voor de berekening van de indicatoren niet uit of de student of extraneus die op 1 oktober is ingeschreven, een bekostigde student of extraneus is of een niet-bekostigde student of extraneus. Het gaat erom of de student of extraneus voor de opleiding is ingeschreven. Een student of extraneus kan voor meerdere beroepsopleidingen of bij meerdere instellingen ingeschreven zijn.

Voor de berekening van het studiesucces gebruikt de inspectie de gegevens uit het ROD. De gegevens zijn gebaseerd op de IP Grondslag bestanden.¹

Studiesucces wordt beoordeeld aan de hand van drie indicatoren: jaar-, diploma-, en startersresultaat. Wanneer twee van de drie driejaarscijfers van de indicatoren voldoende zijn, is er sprake van voldoende studiesucces. Zijn twee van de drie driejaarscijfers van de indicatoren onvoldoende, is er sprake van onvoldoende studiesucces.

Artikel 8. Maatwerksituatie beoordeling studiesucces

Deze regeling regelt wanneer er sprake is van voldoende studiesucces. Er zijn drie indicatoren die aan de hand van kwantitatieve gegevens uit het ROD berekend kunnen worden. Er zijn echter situaties denkbaar dat de gegevens geen betrouwbaar beeld geven van de opleidingswerkelijkheid en dus tot een verkeerde conclusie kunnen leiden voor een oordeel over het studiesucces van de beroepsopleiding.

Om een idee te geven voor welke situaties maatwerk nodig is, volgt nu een niet limitatieve opsomming. Het kan gaan om opleidingen met een te kleine studentenpopulatie, een studentenpopulatie die sterk veranderd is door een fusie of pas gestarte of juist aflopende opleidingen. Ook voor opleidingen die zijn veranderd tijdens een studentcohort of opleidingen waarbij alleen het begin wordt aangeboden op de instelling en de afronding op een andere instelling plaatsvindt, is meer informatie nodig om een oordeel te geven over de kwaliteit van het onderwijs.

Bij opleidingen die niet als een volwaardige opleiding worden aangeboden, maar waarop wel gediplomeerd wordt, kan een berekening op basis van de cijfers uit het ROD evenmin een juist beeld geven over de opleidingswerkelijkheid.

In dergelijke gevallen spreekt de regeling van een maatwerksituatie. Er zijn onvoldoende gegevens om een betrouwbaar beeld van de opleidingswerkelijkheid te krijgen. Er is meer informatie nodig om te komen tot een oordeel over de kwaliteit van de opleiding. Op welke manier de inspectie in die gevallen tot een oordeel kan komen over de kwaliteit, regelt deze ministeriële regeling niet. Dat wordt uitgewerkt in het onderzoekskader van de inspectie.

Het gevolg van het uitzonderen van maatwerksituaties in deze regeling is dat voor die opleidingen geen studiesucces bepaald kan worden. Dit maakt het onmogelijk om voor die opleidingen tot het oordeel zeer zwak te komen op basis van de wetsbepaling die als gevolg van het amendement is ingevoegd. Eventuele bestuurlijke maatregelen bij gebleken tekortkomingen in het onderwijs dienen dan op grond van een andere wetsbepaling te worden opgelegd. Bijvoorbeeld op grond van artikel 6.1.4, eerste lid, onderdeel b, van de WEB bij tekortkomingen in het onderwijs of de examens. Of op grond van artikel 6.1.4, eerste lid, onderdeel c, van de WEB, wanneer niet wordt voldaan aan een van de zorgplichten arbeidsmarktperspectief of doelmatigheid als vastgelegd in artikel 6.1.3. van de WEB. Daarnaast heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op grond van artikel 11.1 van de WEB de mogelijkheid om de bekostiging in te houden wanneer het bevoegd gezag in strijd handelt met hetgeen bij krachtens de WEB is bepaald.

¹ Zie PvE mbo-instellingen, hoofdstuk 17. Bestandbeschrijving afslag register levering IP, p.191 ev., <https://duo.nl/zakelijk/middelbaar-beroepsonderwijs/softwareleveranciers/softwareleveranciers-las.jsp>.

Artikel 9. Studiesucces na waarschuwing

Indien een beroepsopleiding onvoldoende studiesucces heeft én niet voldoet aan een ander wettelijk criterium, genoemd in artikel 6.1.4b, eerste lid, van de WEB, dan krijgt de opleiding het oordeel zeer zwak. Het bevoegd gezag kan dan vervolgens een waarschuwing krijgen op grond van artikel 6.1.5 van de WEB, waarbij het een jaar de tijd krijgt tot het herstellen van de gesignaleerde tekorten.

De inspectie doet na de herstelperiode een nader onderzoek naar het studiesucces van de beroepsopleiding. Artikel 9 van de regeling regelt dat de inspectie bij dit vervolgonderzoek kan afwijken van het driejaarscijfer, waarbij voor de berekening van de indicator de studenten van de afgelopen drie jaartijdvakken worden samengenomen.

De hersteltermijn van één jaar is meestal te kort om mogelijke verbetering af te lezen in het driejaarscijfer.

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Robbert Dijkgraaf